

Regler för utvärdering och uppföljning av utbildningar

Inledning

Utbildnings- och forskningsnämnden (UFN) ansvarar för intern utvärdering av utbildningarnas kvalitet vid Högskolan Dalarna. Arbetet är till stor del delegerat till de fem utskotten för utvärdering av utbildningar (UGU) och till forskarutbildningsnämnden (FUN). För utbildningar på grundnivå och avancerad nivå genomför UGU utvärderingarna och på forskarnivå genomförs utvärderingarna av FUN. Huvudsakligen ansvarar ett UGU för utvärderingarna inom en institution, men det kan förekomma att ett UGU granskar utbildningar inom flera institutioner, t ex om en utbildning delas av flera institutioner. Till stöd i arbetet anlitas externa sakkunniga. I detta dokument sammanfattas rutinerna för utvärdering och uppföljning

Utvärdering av utbildningar

Varje utbildning ska utvärderas minst en gång per 6-årscykel. UFN och FUN upprättar långtidsplaner för interna utvärderingar av utbildningar. Närmare planering av förestående utvärderingar görs i UFN:s och institutionernas verksamhetsplaner för följande år.

Prefekt ansvarar för att planerade utvärderingar förs in i institutionens verksamhetsplan. För att institutionerna ska kunna förbereda sig och tillsätta resurser för utvärderingarna ansvarar UFN, respektive FUN för att meddela prefekter om vilka utvärderingar som är förestående inför att institutionernas verksamhetsplaner ska skrivas. Både UFN och FUN har dock möjlighet att på förekommen anledning genomföra utvärdering med kortare varsel.

Inför utvärdering ska företrädare för UGU respektive FUN informera berörd utbildning om syftet med utvärderingen och vad den innefattar, samt även inhämta deras eventuella önskemål om ytterligare aspekter som bör granskas.

Utvärderingarnas fokus och omfattning

Utvärderingar av huvudområden (examensutgångar), program mot yrkesexamina och utbildning på forskarnivå är centrala, och UGU respektive FUN genomför dem med stöd av externa sakkunniga. Utvärderingarna gäller huruvida Högskolans examina uppnår examensordningens mål och berör såväl utbildningens förutsättningar och processer som resultat.

Utvärderingar av utbildningar inom ämnen som inte har examenstillstånd följer i stort sett samma form som utvärderingar av huvudområden, men är mindre omfattande och innefattar i regel inte externa sakkunniga. Formerna och omfattningen av utvärderingen bestäms av aktuellt UGU. Kurser som ej ingår i huvudområde för examen kan också utvärderas inom ramen för utbildningsprogram eller vara föremål för speciella utvärderingar.

UFN respektive FUN kan vid sidan av utbildningsutvärderingar även göra tematiska granskningar. Dessa kan innefatta flera utbildningar och även beröra flera verksamhetsfält. För att aktiviteterna ska kunna samordnas ska UFN upprätta granskningsplan även över sådana tematiska granskningar.

Underlag för utvärderingar

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För att kunna utvärdera om examensmålen uppnås måste det beaktas hur program mål och kursmål leder fram till dessa, hur kursmålen examineras samt om det sker en successiv fördjupning. Detta sker främst genom:

- *Matris* som visar relationen mellan kursinnehåll och examensmål (Vägledning för utvärderingar Bilaga 1). I de fall ifyllda matrisdokument saknas kan UGU begära in sådana från institutionen i samband med utvärderingen.

- *Utbildnings- och kursplaner*.

- *Andra dokument* som t ex beskriver bedömningskriterier.

Aktuellt UGU avgör vilka dokument som ska ingå i underlaget.

Förutsättningar och processer granskas utifrån en *självvärdering*. Prefekt ansvarar för att dokumentet upprättas. UFN ansvarar för att en mall för självvärdering finns tillgänglig (Vägledning för utvärderingar Bilaga 2), men UGU kan välja att anpassa mallen till respektive utvärdering genom att lägga till och ta bort punkter. Under författandet av självvärderingen ska stöd ges från UGU. När en första version har färdigställts genomför UGU en dialog med företrädare för utbildningen i avsikt att förtydliga självvärderingen och skapa en bättre grund för analysen i utvärderingsrapporten.

Vid varje utvärdering ska UGU intervjua studenter från den granskade utbildningen.

Studentrepresentanter (minst två per utvärdering) utses av studentkåren i samråd med den aktuella utbildningen inför varje utvärdering.

Utbildningarnas resultat kan även följas upp genom granskning av *examensarbeten*. Avsikten är inte att göra en överprövning av betygssättningen, utan att bidra till utvecklingen av utbildningarna genom att identifiera eventuella svagheter i studenternas väg till det avslutande självständiga arbetet, men också att indirekt kunna bedöma om handledning och examination sker på ett tillfredsställande sätt.

Utbildning på forskarnivå

För att kunna utvärdera om examensmålen uppnås måste det beaktas hur kursmål och avhandlingsarbete leder fram till dessa, hur kursmålen examineras, hur arbetet med individuella studieplaner bedrivs samt om det sker en successiv fördjupning genom utbildningens kurser. För avhandlingsarbetet beaktas såväl arbetsprocessen som den slutliga examinationsprocessen. Underlaget för utvärderingen omfattar:

- Självvärdering enligt Mall för självvärdering av forskarutbildning.

- *Matris* som visar relationen mellan kursinnehåll och examensmål. I de fall ifyllda matrisdokument saknas kan FUN begära in sådana från Institutionen för den aktuella forskarutbildningen i samband med utvärderingen.

- Den allmänna studieplanen

- Ett urval individuella studieplaner

- Andra dokument som t ex beskriver bedömningskriterier och examinationsprocesser.

FUN avgör vilka dokument som ska ingå i underlaget. Förutsättningar och processer granskas utifrån en självvärdering. Institutionen ansvarar för att dokumentet upprättas. UFN genom FUN ansvarar för att mall för självvärdering finns tillgänglig, men FUN kan välja att anpassa mallen till respektive utvärdering genom att lägga till och ta bort punkter. För att utveckla självvärderingen ska den instans

inom institutionen som utvecklar dokumentet föra dialog med FUN. Självvärderingen kommer att delges externa sakkunniga.

Externa sakkunniga

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Vid utvärderingar av huvudområden och program mot yrkesexamina ska UGU ta stöd av två externa sakkunniga.

- De sakkunniga ha minst doktorsexamen inom ämnet eller motsvarande område.
- UFN utser två externa ämnessakkunniga på förslag från ämnesföreträdare, huvudområdesföreträdare eller programansvarig för yrkesexamen.
- De sakkunniga granskar de skriftliga underlagen som innan dess ska ha beretts av UGU i samråd med författarna.
- Det externa inslaget kan även omfatta platsbesök, eventuellt nätbaserat, om inte UGU beslutar annorlunda.
- Sakkunniga skriver individuella yttranden på en särskild blankett (Vägledning för utvärderingar Bilaga 3), och dessa yttranden utgör underlag för utvärderingsrapporten.

Utbildning på forskarnivå

Vid utvärderingar av utbildning på forskarnivå ska FUN ta stöd av minst två externa sakkunniga.

- De sakkunniga ska vara seniora, varav minst en professor, inom för forskarutbildningsämnet relevant område.
- FUN utser två externa sakkunniga på förslag från den instans inom institutionen som ansvarar för forskarutbildningsämnet. Frågan om jäv ska prövas i samband med fastställande.
- De sakkunniga granskar de skriftliga underlagen som innan dess ska ha beretts av FUN i samråd med företrädare för berörd forskarutbildning.
- Den externa granskningen ska även omfatta platsbesök eller online-intervjuer, om inte FUN beslutar annorlunda.
- Sakkunniga skriver individuella yttranden som följer de huvudpunkter som granskats. Dessa yttranden utgör underlag för FUN:s utvärderingsrapport.

Dokumentation, rapportering och uppföljning av utvärdering

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

UGU dokumenterar utvärderingen i en *utvärderingsrapport* som sammanfattar utvärderingen och de analyser som utskott för granskning av utbildning gör utifrån underlag och i förekommande fall externa sakkunnigytranden. Rapporten ligger till grund för UFN:s utlåtande. Rapporten ska kommuniceras med läroplanen innan den fastställs och innan UFN fattar beslut om utlåtande. Även avdelningschef eller annan representant för akademien bör inbjudas till detta tillfälle.

UGU bereder ett *utlåtande* som skrivs på en särskild blankett där slutsatserna av det som berörts i utvärderingsrapporten skrivs i punktform under rubrikerna Styrkor och goda exempel, Utvecklingspotential och Krav på åtgärder (Vägledning för utvärderingar Bilaga 4).

Utlåtandet fastställs av UFN och ställs till rektor samt delges berört IL, ämnes/huvudområdesföreträdare, och programansvariga. Därefter ansvarar prefekt för att en *utvecklingsplan* upprättas där samtliga punkter i UFN:s utlåtande kommenteras. Prefekt och berörd(a) ämnesföreträdare/huvudområdesföreträdare/programansvariga föredrar utvecklingsplanen i UFN. I samband med att utvecklingsplanen kommuniceras bestäms när eventuella brister ska vara åtgärdade. Utvecklingsplanen tjänar som underlag för UFN:s fortsatta uppföljning och dialog med institutionen

och företrädare för utbildningen, och som underlag för institutionernas verksamhetsplaner. I utvecklingsplanen ska anges vilka åtgärder som kommer att tas upp i institutionens verksamhetsplan.

Högskolan Dalarna anser det viktigt att kvalitetsarbetet är synligt. Dokumentationen av utvärderingen i form av UGU:s *utvärderingsrapport*, UFN:s *utlåtande* samt institutionens *utvecklingsplan*, kommer därför efter genomförd utvärdering publiceras på HDa:s webb.

Åtgärder efter en utvärdering följs upp av UFN inom den tid som nämnden finner lämplig. Prefekt ansvarar för att UFN delges en kort *skriftlig redogörelse* för respektive punkt i utvecklingsplanen.

Utbildning på forskarnivå

FUN dokumenterar utvärderingen i en *utvärderingsrapport* som sammanfattar utvärderingen och de analyser som nämnden gör utifrån underlag och externa sakkunnigyttranden. Rapporten ska även innefatta nämndens utlåtande i punktform ifråga om styrkor, utvecklingspotential och krav på åtgärder. Rapporten ska kommuniceras med handledar-/ämneskollegiet innan den fastställs och innan FUN fattar beslut om utlåtande.

Utvärderingsrapporten delges UFN, rektor, prefekt, IL, ämnesföreträdare- och studierektor för forskarutbildningsämnet. Institutionen ska därefter upprätta en *utvecklingsplan* där punkterna i nämndens utlåtande kommenteras. I samband med att utlåtandet kommuniceras bestäms när eventuella brister ska vara åtgärdade. Utvecklingsplanen tjänar som underlag för FUN:s fortsatta uppföljning och dialog med institutionen, och som underlag för den berörda institutionens verksamhetsplaner. I utvecklingsplanen ska anges vilka åtgärder som kommer att tas upp i verksamhetsplanen.

Åtgärder efter en utvärdering följs upp av FUN inom den tid som nämnden finner lämplig. Institutionen ansvarar för att FUN delges en kort *skriftlig redogörelse* för respektive punkt i utvecklingsplanen.

Återkallande av examenstillstånd

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Om det vid utvärderingen eller uppföljningen fastställs att allvarliga kvalitetsbrister kvarstår involveras prefekt och UFN i diskussion om fortsatta åtgärder. Om UFN anser att det kan finnas skäl att återkalla examenstillstånd måste frågan utredas vidare av examenstillståndsutskottet (XU) och därvid låta företrädare för utbildningen samt prefekt komma med synpunkter. Beslut om återkallat examenstillstånd fattas av UFN.

Utbildning på forskarnivå

Om det vid utvärderingen eller uppföljningen fastställs att allvarliga kvalitetsbrister kvarstår involveras prefekt, IL, ämnesföreträdare- och studierektor för forskarutbildningsämnet och UFN i diskussion om fortsatta åtgärder. Om FUN eller dekaner anser att det kan finnas skäl att återkalla examenstillstånd måste frågan utredas vidare av examenstillståndsutskottet (XU) och därvid erbjuds prefekt, IL, ämnesföreträdare- och studierektor för forskarutbildningsämnet att komma med synpunkter. Beslut om återkallat examenstillstånd fattas av UFN.